

Hans Wigert

Galleri Utås, Husum -till 10 aug
text Jan K Persson

Målaren och grafikern Hans Wigert har sin sommarvistelse sedan många år i Grundsunda, strax norr om Husum. Fjärran från storstan låter han sig sjunka ner i den norrländska naturen, ner i drömmar, visioner, allt från myrlandets grodperspektiv till fågelutsikter från spretiga talltoppar. Från tidigt vårlask till kanske den första höststormen. Wigert är en modern naturromantiker som inte låter idyllen överlappa det raspiga och oroande, tvärtom bygger han målningar som vänder han avigsidan utåt som för att låta våra ögon tvätta bilden av våra invanda bilder av landskapet. Det handlar kort och gott om visuella reningsbad.

På Galleri Utås, ett litet sommargalleri som Margareta Olofsson driver och som det är värt mödan att leta sig fram till en bit från E4, visar han ett tjugotal målningar och en handfull akvarellgrafik. Wigerts bildvärld är som hämtad direkt nere från kanten av sjön, full av dy, snårigheter, fiskade upp ur nattens mörka hägn med handen skylande som om de ännu inte hunnit vänja sig vid ljuset. Som nyss framkallade bilder som inte hunnit torka. Som en medveten överexponering, som väntar han flera steg längre på det rätta ljuset, det ljus som han vet finns i vårt medvetande och i vår förväntan. Motiven, om det så är lökplantor i trädgården eller ett fågelrede, blir omvandlat till metamorfosiska berättelser med poetiska och symboliska överlagringar där människan alltid är närvarande. Hans sätt att måla, skenbart kantigt och valhänt, är verkligen särpräglad Wigerskt. Det som ena ögonblicket verkar kärvt och grovhugget är sekunden senare erotiskt känsligt och sensuellt. Han låter inte bara nöja sig med motivet som det ser ut, han skrapar upp ytan, snarare smeker än gräver sig in i det för att se vad som finns bakom. Och jag tror att det är detta omedelbara bruk med måleriet, där både sår och läkning verkar ske samtidigt, som frambesvärjer det dramatiska och mångtydiga.

Resultatet blir en drastisk, rå och mörk poesi, med stråk av intensivt psykologiskt ljus. De berättande och allegoriska inslagen, om två pojkar på en väg, en gammal groda, om barnahuvuden som sticker upp i ett gökbo, om självporträtt som huvudfoting, pekar på medvetet surrealistiskt lekfulla drag. Men i botten av allt ligger det allenaådande och hemlighetsfulla naturlandskapet. Åskan ligger alltid på lur, som borde vi skynda oss hemåt medan tid är. Det underbara är kort, ögonblicket efter regnet gör allting mycket klarare. I målningen "Åskregnet" blänker ladan i landskapet som en vattendränkt sten. Och i diptyken "Källan – åskregn, hagelskur" syns ett blundande eller sovande kvinnoansikte genomsköljd av torrskogens underströmmar av vegetation, källådror, arketytiska drömmar. Hans Wigerts bilder, slår det mig igen, är som hämtade direkt ur våtmarkerna. En färskvara med naturen kompakt närvarande. Ögonblicket senare förvandlad till en magisk saga om vårt bräckliga rede i landskapet.

Jan K Persson